

ОДОБРЯВАМ:

*Миглена
Павлова
изпълнителен
директор на
АОП*

СТАНОВИЩЕ*

за осъществен контрол по чл. 233 от ЗОП

ВЪЗЛОЖИТЕЛ

Наименование:	"АЕЦ Козлодуй" ЕАД
Вид:	Секторен
Партиден номер в РОП:	353

ПОРЪЧКА

Обект на поръчката:	Услуги
Предмет:	Инженерно-консултантски услуги и научно-техническа поддръжка при зареждането и експлоатацията на ядрено гориво на блокове 5,6
Прогнозна стойност:	1369081 BGN

ПРОЦЕДУРА

Уникален номер в РОП:	00353-2018-0141
Вид на процедурата:	Договаряне без предварителна покана за участие
Решение за откриване на процедурата:	№ ЗОП-Р-183 от 13.08.2018 г.

СТАНОВИЩЕ

Прилагано правно основание:	Чл. 138, ал. 1 във вр. с чл. 79, ал. 1, т. 3 от ЗОП
<p>Изисквания на ЗОП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - възлагането на обществената поръчка на друго лице би довело до нарушаване на изключителни права, включително на права на интелектуална собственост; - не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката. <p>Представени от възложителя мотиви и доказателства:</p> <p>В Агенцията по обществени поръчки е постъпило Решение № ЗОП-Р-183 от 13.08.2018 г. на изпълнителния директор на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, в което са изложени мотиви за прилагане на процедура на</p>	

договаряне без предварителна покана за участие на основание чл. 79, ал. 1, т. 3, буква „в“ от ЗОП.

Според поле IV.7) на решението за откриване прогнозната стойност на поръчката е 1 369 081 лв. без ДДС.

В поле V.2) на решението се посочва, че договор ще бъде сключен с НИЦ „Курчатовский институт“, Русия.

В подкрепа на изложените мотиви са представени следните копия на документи на български език:

1. Описание на алгоритъма и инструкция за потребителите за програма ПЕРМАК-А, комплекс програми за неутронно-физични разчети на РНЦ „Курчатовский институт“, 2001 г.;

2. Описание на алгоритъма и използването на програма ПИР-А, комплекс програми за неутронно-физични разчети на РНЦ „Курчатовский институт“, 2001 г.;

3. Лицензионен договор № 100/45046040/080505 от 12.04.2002 г. между „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД (лицензиат) и ОАО „ТВЕЛ“ (лицензиар) за получаване на правото за временно използване на комплекса компютърни програми КАСКАД, предназначени за извършване на неутронно-физични разчети за активните зони на реактори ВВЕР-440 и ВВЕР-1000 и за формиране на съответен комплект изходяща информация в автоматичен режим, необходимите библиотеки с неутронно-физични характеристики (НФХ) и константи, препоръчани от РНЦ „Курчатовский институт“ за извършване на разчетите в АЕЦ „Козлодуй“. Общата сума на договора е 300 000 щатски долари. Според чл. 2.1 предмет на договора са също обучението и атестацията на персонала на лицензиата и авторското съпровождане за експлоатация на комплекса програми. В чл. 12.1 е записано, че договорът действа в продължение на срока на експлоатация на блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй“ от датата на получаване на комплекса програми. Съгласно раздел V Обем на предаваните права, лицензиантът има право да използва програмата и документацията само в АЕЦ „Козлодуй“ и само по следния начин:

- да извършва за АЕЦ „Козлодуй“ с помощта на програмата неутронно-физични разчети за активните зони на ядрените реактори ВВЕР-440 и ВВЕР-1000, както и да формира с помощта на програмата изходна информация;

- да използва документацията само за експлоатация на програмата в АЕЦ „Козлодуй“;

4. Инструкция за използване на графичния интерфейс на комплекса КАСКАД от РНЦ „Курчатовский институт“, 2002 г.;

5. Описание на използването на програма БИПР-7А, комплекс програми КАСКАД от РНЦ „Курчатовский институт“, 2002 г.;

6. Писмо с изх. № 47-02-35/18.06.2007 г. от Агенция за ядрено регулиране (АЯР) до „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД относно определяне на реалния край на 13-та горивна кампания на 5 блок. В писмото е посочена необходимостта от представяне на нови документи, с оглед възможностите на програмния комплекс КАСКАД и с цел изясняване достоверността на данните. В раздел II, т. 2.5 е записано към справките за НФХ на новата активна зона, представяни в АЯР, да се прилагат становища от РНЦ КИ;

7. Съпоставяне на данни от експлоатационните измервания за 5 и 6 блок на АЕЦ „Козлодуй“ с резултатите от разчетите, коригирането на библиотеките с константи на комплекса програми КАСКАД от 2008 г.;

8. Лицензия серия Е, № 03001 от 02.10.2009 г. за експлоатация на ядрено съоръжение, издадена от АЯР за срок до 02.09.2019 г., с която се подновява Лицензия серия Е, № 00419 от 03.10.2003 г. за експлоатация на шести енергиен блок на АЕЦ „Козлодуй“, издадена на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД. В т. 15.2., б. „в“ от лицензията е записано, че преди спиране на блока за ремонт и презареждане лицензиантът е длъжен да уведоми председателя на АЯР и да представи отчет с НФХ на новата активна зона за реактора и анализ за съответствие с приетите критерии;

9. Извлечение от Договор № 222000028 от 22.10.2012 г. сключен между „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и НИЦ „Курчатовский институт“ (изпълнител) след проведена обществена поръчка по ЗОП с предмет: „Инженерно-консултантски услуги по научно-техническата поддръжка при експлоатацията на блокове 5 и 6“. В чл. 1.3. е уточнено, че възлаганите услуги няма да дублират дейностите, предвидени в Лицензионен договор № 100/45046040/080505 от 12.04.2002 г. Според чл. 3 от договора, срокът за изпълнение на дейностите е една година, с възможност за автоматично удължаване с още две години. В чл. 4 са представени задълженията на възложителя, сред които е задължението да разработи картограмите за зареждане, пресмятане на НФХ на активните зони на реакторите на блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй“ и да предостави резултатите и входните данни, необходими за извършване на проверка на изпълнителя;

10. Договор № 252000013 от 03.07.2015 г. сключен между „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и НИЦ „Курчатовски институт“ (изпълнител) след проведена обществена поръчка по ЗОП с предмет: „Инженерно-консултантски услуги по научно-техническата поддръжка при експлоатацията на блокове 5 и 6“ и пределна цена 1 142 000 евро без ДДС. В заключителните разпоредби в чл. 8 е записано, че договорът е валиден до пълното изпълнение на поетите от страните задължения;

11. Лицензия серия Е, № 5303 от 03.11.2017 г. за експлоатация на ядрено съоръжение, издадена от АЯР за срок от десет години, в сила от 06.11.2017 г., с която се подновява Лицензия серия Е, № 3000 от 02.10.2009 г. за експлоатация на пети енергиен блок на АЕЦ „Козлодуй“, издадена на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД. В т. 15.2., б. „в“ от лицензията е записано, че преди спиране на блока за ремонт и презареждане лицензиантът е длъжен да уведоми председателя на АЯР и да представи отчет с НФХ на новата активна зона за реактора и анализ за съответствие с приетите критерии;

12. Приложение към атестационен паспорт № 241 – Програма БИПР-7А (Версия 1,5). Според т. 2 предназначението на програмата е за пресмятане параметрите за критичност, ефектите и коефициентите на реактивност, ефективността на органите за регулиране, разпределянето на мощността в активната зона. Обектът е реактор тип ВВЕР. В т. 5 е отбелязано, че организацията, експлоатираща програмното средство е РИЦ „Курчатовский институт“;

13. Приложение към атестационен паспорт № 240 – Програма ПЕРМАК-А (Версия 1,5). Според т. 2 предназначението на програмата е за разчети на НФХ на активните зони на ВВЕР. Обектите са касети и реактори тип ВВЕР. В т. 5 е отбелязано, че организацията, експлоатираща програмното средство е РИЦ „Курчатовский институт“;

14. Приложение към атестационен паспорт № 82 – Програма ПИР-А (Версия 1,2). Според т. 2 предназначението на програмата е за

съпоставка на резултатите от физическия разчет и експлоатационните измервания на НФХ на блоковете ВВЕР. В т. 5 е отбелязано, че организациите, експлоатиращи програмното средство са РНИЦ „Курчатовский институт”, АЕЦ Балаковка, АЕЦ Нововоронежка, АЕЦ Колска;

15. Приложение към атестационен паспорт № 239 – Програма ТВС-М (Версия 1,4). Според т. 2 предназначението на програмата е за разчет на НФХ на горивни решетки, горивни касети и критични касети. Обектите са касети и реактори тип ВВЕР. В т. 5 е отбелязано, че организацията, експлоатираща програмното средство е РНИЦ “Курчатовский институт”.

Извършени проверки от АОП в електронни публични регистри (когато е приложимо):

Направена проверка в Регистъра на обществените поръчки (РОП) установи следното:

- през 2012 г. възложителят АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД е провел процедура на договаряне с обявление на основание чл. 103, ал.1 от ЗОП (отм.) с предмет: „Инженерно-консултантски услуги по научно-техническата поддръжка при експлоатация на блокове 5, 6“, открита с Решение ЗОП-Р-199 от 26.07.2012 г. За неин изпълнител е избран ФГУП НИЦ „Курчатовский институт“, Русия, на основание негови авторските права като разработчик на картограмите за зареждане с ядрено гориво и пресмятане на НФХ на активните зони на реакторите за всяка предстояща кампания на блокове 5 и 6, специалистите по реакторно-физични пресмятания от сектор РФР използват програмния комплекс КАСКАД, разработен от НИЦ „Курчатовский институт”. С изпълнителя е сключен договор № 222000028 от 22.10.2012 г. на стойност 870 000 евро без ДДС, чието изпълнение е приключило на 11.06.2015 г. Според описанието на обекта в раздел II.1.4) на обявлението за поръчка процедурата предвижда оказване на консултантски услуги при решаване на текущи въпроси от експлоатацията на горивото на блокове 5 и 6 и преход на мощност 104%, консултации по разработването на картограмите на зареждане и неутронно-физичните характеристики на активните зони на реакторите на блокове 5 и 6 при преход на работа на мощност 104%, извършване на независима проверка и експертиза на резултатите от неутронно-физичните пресмятания по обосноваване на избраните от АЕЦ „Козлодуй“ схеми за презареждане на активната зона на блокове 5 и 6, представени с Отчет с НФХ за всяка нова кампания, предаване на официално становище за приложимостта им и отчет с резултатите от извършената проверка. Информация за процедурата е налична в Регистъра под уникален № 00353-2012-0160;

- през 2015 г. с Решение ЗОП-Р-90 от 31.03.2015 г., възложителят АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД е провел процедура на договаряне без обявление на основание чл. 103, ал.2, т.2 от ЗОП (отм.) със същия предмет. За неин изпълнител е избран НИЦ „Курчатовский институт“, Русия, с когото е сключен договор № 252000013, на стойност 1 142 000 евро без ДДС. В раздел V.1) на решението за откриване на процедурата е записано, че инженерно-консултантски услуги по научно-техническата поддръжка при експлоатация на блокове 5 и 6 могат да бъдат предоставени на възложителя само от притежателя на авторските права и разработчик на програмния комплекс КАСКАД – НИЦ „Курчатовский институт”. В РОП не се съдържа информация за изпълнението на договора.

Информация за процедурата е налична в Регистъра под уникален № 00353-2015-0078.

Изводи:

С разглежданата процедура на договаряне без предварителна покана се възлага извършването на инженерно-консултантски услуги и научно-техническа поддръжка при зареждането и експлоатацията на ядрено гориво на блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй“. От мотивите за откриването ѝ и представените копия на лицензии за експлоатация на 5 и 6 блок на АЕЦ „Козлодуй“ е видно, че преди спиране на блоковете за ремонт и презареждане, възложителят е длъжен да представи в АЯР отчет с неутронно-физични характеристики (НФХ) на новата активна зона за реакторите и анализ за съответствие с приетите критерии. В решението за откриване възложителят уточнява, че преди всяка горивна кампания АЯР изисква независима проверка на зарежданията и че според SAFETY GUIDE № NS-G-2.5 т.2.9 проверката от независим екип специалисти на пресмятанията, обосноваващи безопасността, се счита за добра практика. Допълва, че съгласно чл. 60, ал. 1 от Наредбата за осигуряване безопасността на ядрените централи компютърните програми и математическите модели на ЯЦ, които се използват при анализ на безопасността, се верифицират и валидират.

Относно поканеното за изпълнител лице, в мотивите си възложителят отбелязва, че за изработване на картограмите и пресмятане на НФХ на активните зони на реакторите на 5 и 6 блок, се използва програмният комплекс КАСКАД, който е разработен от НИЦ „Курчатовский институт“ и атестиран за неутронно-физични пресмятания на реактори ВВЕР от Държавния атомен надзор на Русия. В подкрепа на твърдението си представя лицензионен договор № 100/45046040/080505 от 12.04.2002 г. между „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и ОАО „ТВЕЛ“ и приложение № 1 към него, който потвърждава, че в резултат от подписването му възложителят е получил правото за временно използване на комплекса компютърни програми КАСКАД, разработен от РИЦ „Курчатовский институт“, както и че програмите в него са предназначени за извършване на неутронно-физични разчети за активните зони на реактори ВВЕР-440 и ВВЕР-1000 и са атестирани за неутронно-физични пресмятания на реактори ВВЕР. В мотивите се уточнява, че предишното наименование на НИЦ „Курчатовский институт“ е РИЦ „Курчатовский институт“. В тази връзка, твърденията относно правата на разработчик на поканеното лице върху програмния комплекс КАСКАД могат да се приемат за доказани.

Заедно с това, в мотивите се твърди, че картограмите и отчетите с НФХ, обосноваващи безопасността на зарежданията, винаги са проверявани от НИЦ „Курчатовский институт“ в качеството на научен ръководител на проекта ВВЕР-1000 и автор - разработчик на програмния комплекс КАСКАД и библиотеките с неутронно-физични характеристики и константи за горивото на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД. От проверката в РОП се установява, че представеният предходен договор № 22000028/22.10.2012 г. за инженерно-консултантски услуги по научно-техническа поддръжка при експлоатацията на блокове 5 и 6 е възложен на НИЦ „Курчатовский институт“ след проведена процедура на договаряне с обявление по чл. 103, ал. 1 от ЗОП (отм.). Изпълнителят е продължил да извършва услугите по силата на договор с № 252000013/03.07.2015 г. със същия предмет след процедура на

договаряне без обявление по чл. 103, ал. 2, т. 2 от ЗОП (отм.), мотивирана с наличие на авторски права на НИЦ „Курчатовский институт” върху програмния комплекс КАСКАД. Същевременно, в мотивите не се коментира и не се излагат доводи относно липсата на алтернативно решение и невъзможността друго лице да изпълни същата услуга. С оглед на изложеното, за законосъобразното прилагане на избраното правно основание възложителят следва да разполага с допълнителни аргументи и доказателства, че поканеното лице е единственият възможен изпълнител, т.е. че липсва конкуренция по отношение на неговия избор.

*** Забележка:** Съгласно чл. 229, ал. 2 от ЗОП с контрола по чл. 233 от ЗОП се оказва методическа помощ за законосъобразност при възлагането на обществени поръчки. Когато законосъобразното прилагане на избраното правно основание не е безспорно доказано при контрола и процедурата завърши със сключване на договор, АОП уведомява органите по чл. 238, ал. 1 от ЗОП (чл. 135, ал. 3 от ППЗОП).